

HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

posudek oponenta

Práci předložila: Lucie Klierová

Název práce: Chybný dětský úchop v 1. ročníku ZŠ

Hodnotitel: PhDr. et Mgr. David Franta

1. CÍL PRÁCE:

Předkládaná kvalifikační práce se zabývá špetkovým úchopem jako předpokladem k náležité technice psaní v 1. ročníku ZŠ, výčtem rozmanitých procvičovacích úloh na rozvoj tohoto úchopu i grafospasmem, tj. špatným úchopem psací potřeby. Konstatují, že vymezený cíl byl splněn.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ A KOMENTÁŘ HODNOTITELE:

Diplomová práce se člení na část teoretickou a na část praktickou; první část prozrazuje autorčinu obeznámenost s dotyčným tématem prostřednictvím recentní odborné literatury, druhá část ukazuje na autorčinu kreativitu.

V 1. kapitole diplomantka shrnuje s oporou v odborné literatuře vývoj a specifika motoriky hrubé a jemné, grafomotoriky, vizuomotoriky a laterality, jež se všechny podílí na komplexním motorickém rozvoji dítěte.

V další kapitole vykládá autorka význam náležitého úchopu kreslicí a psací potřeby – diplomantka správně zdůrazňuje kauzální vztah mezi kreslením a psaním, z nichž právě kreslení je jakési „protopsaní“ (jinými slovy: psaní = kreslení čar, jimž dává uživatel daného jazykového systému určitý význam, vnímá je tedy jako grafémy, stejně tak činí s určitými zvuky jako s hláskami, fonémy). Diplomantka dále charakterizuje velmi krátce prvopočáteční psaní, jeho ukotvení v institucionálních vzdělávacích dokumentech (znění RVP ZV bylo ovšem vzato ze starší varianty z roku 2005, ale nejsoučasnější verze pochází z roku 2017, proč kolegyně Klierová nepracuje s nejnovějším zněním?), kvalitativními a kvantitativními znaky psaní.

V třetí kapitole je podrobně popsán úchop psací potřeby pro praváky i leváky, vč. rozmanitých praktických cvičení pro podporu úchopu, např. uvolňování velkých kloubů nebo cvičení dlaní, prstů a špetky, a vč. různých pomůcek k správné fixaci špetkového úchopu. Diagnostika nekorektních úchopů by snad mohla být propracovanější a podrobnější.

Ve čtvrté kapitole se autorka zabývá ergonomií psaní, tj. výběrem psací potřeby, polohou těla při psaní a polohou ruky při psaní.

Praktická část diplomové práce spočívá v kategorizaci a deskripci různě špatných úchopů psacího náčiní; ze všech určených zmíním např. hrstičkový úchop, úchop s palcem přes psací náčiní, cigaretový úchop, smyčcový úchop či úchop drápovitý. Nejvíce stran práce zaujímají praktické návrhy pro fixaci správného úchopu: pracovní listy na s. 52–83 a znovu tytéž v přílohách od č. 35 do č. 64, tj. s. XXXVI–LXV). Diplomantka v nich prokázala tvůrčí umělecké myšlení, invenci, řemeslnou zručnost i vyspělé didaktické přemýšlení (nechybí totiž cenné, autorčiny vlastní metodické pokyny). Praktická část tvoří velmi povedené jádro vlastního kvalifikační práce v oboru učitelství pro 1. stupeň ZŠ.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA:

Kvalifikační práce i po formální stránce spadá do náležitého odborného funkčního stylu, autorka volí funkčně přiměřené termíny, propracovaná syntax vypovídá o vysokém stupni promyšleného konceptu, přičemž neubírá na čtivosti, je tedy po stylistické stránce komfortní i pro čtenáře (odborného i laického). Několik chyb, zejména v syntaktickém pravopise vzniklo nejspíše kvůli autorčině nepozornosti v potýkání se spojkou *jako*: spojuje-li věty, čárka se píše, spojuje-li jen větné členy, čárka se nepíše; v autorčině práci je to často naopak, viz na s. 28 (tam dvakrát), 29 a 36. Čárka chybí ve větě: „[...] tvoří horní a dolní smyčky, též i horní a dolní oblouky“ (s. 18). Věta „*Motivace je dobré provázet v průběhu celé učební činnosti*“ (s. 19) je stylisticky hrbolatá. Na s. 33 jsou odstavce graficky rozházené, poznámka č. 30 na s. 17 je zcela redundantní (vysvětlení termínu by hlavní text ještě unesl, domnívám se). V citacích se často objevuje spojovník místo náležité pomlčky, např. „*BEDNÁŘOVÁ, J.; ŠMARDOVÁ, V. Diagnostika dítěte předškolního věku. Brno : Edika, 2015, s. 14-20.*“ (s. 13) a tečka za letopočtem místo adekvátní čárky, např. „*ZELINKOVÁ, O. Poruchy učení. Praha : Portál, 2003, s. 139.*“ (tamtéž). Toto jsou ale jen drobnosti. Podtrhuji, že diplomantčino slovní vyjadřování působí velmi čtivě a svěže.

4. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

Prosím diplomantku, aby popsala úchop na fotografii a objasnila, v čem spočívá jeho nekorektnost. O čem všem takový úchop může svědčit?

6. NAVRHOVANÉ HODNOCENÍ:

Práci hodnotím jako velmi zdařilou; diplomantka prokázala, že dovede sepsat smysluplnou vysokoškolskou kvalifikační práci, a proto práci rád doporučuji k obhajobě a po zodpovězení otázky navrhuji **v ý b o r n o u**.

Poleň 13. července 2019

Podpis:

.....
David Franta

Souhlasí s originálem
Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta pedagogická
katedra českého jazyka a literatury
[Signature]